

RIDDERKERK: 'PARTICIPATIE, BURGERS EN BESTUUR 2010' 'Wat heeft de participatie opgeleverd'
--

De participatie heeft opgeleverd:

1. dat de nieuwe uitgangspunten 2010 kort en begrijpelijk zijn;
2. dat er enkele wijzigingen zijn ten opzichte van de discussienotitie van juni 2010;
3. dat de meerderheid van de Ridderkerkse ervaringsdeskundigen op het gebied van participatie de nieuwe uitgangspunten onderschrijven en ervan uitgaan dat het gaat werken.

U kunt de opmerkingen uit de discussies terugvinden in de aan deze bijlage toegevoegde 'groslijst' waarin we alle reacties hebben opgenomen. De groslijst zal worden gebruikt om *na het vaststellen van de notitie* aan de participanten terug te melden wat er met hun tips, adviezen, opmerkingen en opvattingen is gedaan.

De conceptnotitie 'Ridderkerk: Participatie, burgers en bestuur 2010' wijkt op onderdelen af van de voorstellen in de discussienotitie. Hieronder vindt u themagewijs een toelichting daarover.

1. Discussierondes met partners

De inhoudelijke reacties uit de discussies met partners geven aan dat de uitgangspunten in de discussienota van juni 2010 in grote lijnen worden onderschreven. Soms is geadviseerd om dingen anders te doen. Die thema's kunnen we vaak aanpassen zonder dat dit invloed heeft op de uitgangspunten zelf.

2. 'Leemlaag' zoals genoemd in de Bestuurskrachtmeting

Omdat ons een spiegel werd voorgehouden dat we telkens met dezelfde participatiepartners aan de slag gaan, is er onder meer voor gekozen om in de notitie die nu voorligt een bepaalde volgorde aan te houden (zie ook argument 1.7).

- a. We geven in de notitie éérs aan dat we als gemeente altijd open staan voor inbreng en laten het scala aan mogelijkheden zien;
- b. Pas daarna komen aan de orde: hoe werkt het als de gemeente haar burgers om participatie vraagt, wie kunnen adviseur zijn, de afspraken over platforms en tot slot het samen aanpakken van problemen en werken aan saamhorigheid.

U kunt dit zien als een soort 'schaalsprong': we gaan niet uitleggen dat - en hoe - we onze knelpunten oplossen, maar we laten zien wat er allemaal voor mogelijkheden zijn. Dus eerst uitnodigen en daarna aandacht voor afspraken. Niet eerst afspraken uitleggen en dan kortaf eindigen met: 'Oja, en naast die afspraken bent u natuurlijk ook altijd vrij om op eigen initiatief een advies uit te brengen'. Op die manier krijgen we geen nieuwe mensen uit de luie stoel.

Niet alleen de 'leemlaag', maar ook de andere thema's over participatie die bij de bestuurskrachtmeting aan de orde kwamen zullen een terugkerend punt van aandacht zijn.

3. Ambtelijke taal, uitgebreidheid van de notitie

Verschillende gesprekspartners vroegen om een kort document met begrijpelijke taal. Dat is geprobeerd. We proberen ook het woord 'participatie' minimaal te gebruiken. Zolang we er nog geen ander woord voor hebben blijven we het zo nu en dan nog wel gebruiken. Er is in de notitie vrijwel niets opgenomen over hoe we het intern gaan organiseren. Daar is in de discussies wel om gevraagd, maar het is in het document niet opgenomen: voor de burgeradviseurs (in spé) is hoe wij het intern organiseren niet interessant, als de trajecten maar goed gaan. Deze beslissing helpt ook mee aan de bondigheid van de notitie.

4. Uitwerking van de visie: het 'hoe'

Parallel aan het ontwikkelen van de nieuwe uitgangspunten hebben we nu al een implementatietraject opgestart. In dit traject worden bestuur, directie en ambtenaren meegenomen bij de implementatie van de nieuwe afspraken. We moeten er immers vooral vanuit het gemeentehuis voor zorgen dat het gaat lukken. En er moet daarbij niet alleen aandacht zijn voor de inhoud van startnotities, maar ook voor capaciteit, mentaliteit, competenties en voor sturing.

5. Rol van de raad

Raadsleden hebben vanaf de komst van de spelregels participatie in 2006 gevonden dat zij door de afspraken te weinig in beeld waren bij participatie. De bestuurskrachtmetering heeft daarnaast aangegeven dat de raad zich bij participatie juist zélf meer moet profileren. Het college is het daar van harte mee eens.

In de nieuwe werkwijze zullen raad en college daarom vaker samen optrekken. En zal het college eraan meewerken dat de raad zich meer kan profileren. De raad zal duidelijk aangeven hoe zij de participatie wil zien ingevuld, en zal zelf een actievere rol spelen bij participatie. En het college zal soms, óók als dat niet hoeft, een advies ter informatie aan de raad doorzenden. Daarmee wordt de raad gemotiveerd om 'geïnteresseerd over de schouder van het college mee te kijken'. Dit zal in ieder geval gebeuren als een participatiepartner dat graag wil.

6. Ruimte om ánders te beslissen als er veel participatie is geweest

Dit thema kwam meerdere malen aan bod in de discussie, maar is vooral een vraag van de raad. Ook in de nieuwe uitgangspunten zijn we helder over de afspraken en de rollen van alle spelers.

- a. We kiezen de juiste vorm van participatie die hoort bij dat wat de resultaten moeten zijn. Dan wordt er – als er bijna geen ruimte is om adviezen en wensen in te passen in een besluit – een minder participatieve manier gekozen. We zorgen er dus voor dat de verwachtingen van de participatie helder zijn.
- b. We zijn duidelijk over de rol van de participatiepartners: zij zijn 'burgeradviseurs'. Adviseurs, ook ambtenaren, weten dat hun advies steekhoudend kan zijn, maar dat het voorkomt, dat dit tóch niet wordt overgenomen.
- c. We zorgen voor goede argumenten als we aangeven sommige adviezen niet over te nemen.
- d. De participatievorm 'meebeslissen'? In Ridderkerk nog niet aan de orde.

7. Nieuwe burgers zoeken

In de discussies met de participatiepartners ging het vaak over: 'Vindt u de platforms nog wel belangrijk?' En: 'Waarom zoeken? Wij zijn er toch ook?' Toch is er over het algemeen intensief meegedacht over het zoeken naar andere mensen die meedoen. Want ook de platforms hebben er last van dat er weinig vernieuwing is. Het gebruiken van de 'omgevingsanalyse' wordt als belangrijk instrument gezien. Men onderschrijft dat er aandacht nodig is voor nieuwe Ridderkerkers, voor jongeren en voor 'kritische loyalisten' (burgers die vaak als heel lastig worden ervaren hebben vaak een goed verhaal). Het opzetten van een databank met 'burgeradviseurs' die op speciale thema's hun deskundigheid aanbieden, naast uitzoeken wat de mogelijkheden voor e-participatie, biedt kansen. Als advies kregen we mee: let op waarom mensen mee willen doen. Kijk hierbij niet alleen naar het Motivatieonderzoek over de leefstijlen, maar luister vooral goed.

Wees helder over het doel van de participatie, laat zien wat het oplevert, en zorg dat de drempel om mee te kunnen doen zo laag mogelijk is.

8. Sociale participatie

In de notitie is getracht om daar waar het maar enigszins mogelijk is, iets te zeggen over sociale participatie. Zonder de woorden 'sociale participatie' te gebruiken. Want we merkten dat deze term telkens weer vraagt om uitleg, definitie enz. Daarom hebben we het gezocht in de woordkeus rond het 'meedenken en meedoen'. We hebben het over 'mensen die actief zijn, die betrokken zijn bij Ridderkerk, die vinden dat ze zelf óók verantwoordelijk zijn voor hoe het in Ridderkerk gaat'. En sociale participatie zien we terug in de criteria voor de Wijkbudgetten en de Initiatiefsubsidies: 'voor activiteiten die de wijkbewoners helpen om samen problemen aan te pakken en de saamhorigheid in de wijk te verbeteren'.

9. Platforms en verbeterafspraken

Over het algemeen is in de discussies positief gereageerd op de thema's in de discussienotitie. Een paar aspecten moeten we hier noemen:

- a. Voorgesteld wordt om *niet* in te grijpen op de terminologie voor de platforms. Vrijwel overal hangt men aan de eigen benaming. We blijven het woord 'platforms' als verzamelnaam gebruiken (zoals wijkoverleggen, Jongerenraad, enz.)
- b. Met betrekking tot het aantal vergaderingen wilden de platforms liever 4 basisvergaderingen met een flexibiliteit om 2 extra (gefaciliteerde) vergaderingen te kunnen uitschrijven als dat nodig is. Als ze nog vaker bij elkaar willen komen willen ze daar vrij in zijn,

maar ze weten dat er dan geen ambtelijke ondersteuning is. De in de notitie opgenomen vergadercyclus is in overleg met F&C gemaakt.

- c. De beslissing om platforms geen subsidie te geven blijft staan. Als er (kleine) geldbedragen nodig zijn, dan gaat het slechts om kosten voor faciliteren en onkostenvergoeding.
- d. We gaan vanuit de gemeente aansturen op samenwerking tussen en/of samenvoeging van platforms met betrekking tot de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Er is nu al overleg tussen de betrokken platforms. Waarschijnlijk zal het college daar een sturende rol in moeten vervullen.
- e. We zullen het in het vervolg niet meer hebben over 'actiegroepen'. Want wat is een actiegroep? Beter is het om te spreken over 'belangengroepen'. We willen een goede afweging maken of we een dergelijke groep gaan faciliteren. In de discussie werd ook aangegeven: wanneer is een club een platform? Wanneer faciliteer je als gemeente?

10. Wijkbudgetten, wijkdeeteams en initiatiefsubsidies

Bij de wijkbudgetten hoort vanaf heden de opdracht om ook voor sociale participatie te worden ingezet. Dit is nu specifiek als opdracht omschreven. Dit moet nog worden omschreven m.b.t. de initiatiefsubsidies in de verordening.

Verder hebben de wijkdeeteams en de wijkoverleggen de opdracht ontvangen om hoe dan ook – op zelf in te vullen wijze – een koppeling met elkaar te hebben.

11. Wijkbezoeken

Het idee om de vaststaande jaarcyclus van de wijkbezoeken los te laten en te koppelen aan een concrete aanleiding om wijkbezoeken te organiseren is met vrij algemene instemming begroet. Wellicht kunnen we hier ook een koppeling met de gemeenteraad maken. Dan gaat het begrip 'wijkbezoek' niet meer alleen maar over een bezoek van het college aan een wijk, maar dan kan het ook om raadsleden, raadsfracties of de gehele gemeenteraad gaan.

12. Wijkregisseur

Verschillende partijen hebben zich blij getoond met de nieuwe term voor wijkaccountmanager: 'wijkregisseur'. Op dit moment wordt een overzicht van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met bijbehorende competenties en vaardigheden van de wijkregisseur opgesteld.

13. Communicatie en participatie

Alle gesproken partijen geven aan dat we vanuit de gemeente aan onze communicatie bij en over participatie moeten werken. We moeten helder zijn over wat we doen, wat we willen, hoe we het doen, waarom, met wie en wanneer. En ook wanneer NIET.

Hier moet expliciet genoemd worden: de contacten tussen participanten en gemeente ná het uitbrengen van een advies zijn geen onderdeel van de participatie. Dit hoort ook bij de uitspraak in de discussienotitie: 'de gemeente streeft naar één moment van participatie'.

14. Terugkoppeling van de tips en adviezen over de nieuwe uitgangspunten

De uitwerking van de terugkoppeling naar de participanten kan pas worden afgerond nadat de nieuwe notitie en het afwegingskader zijn vastgesteld. Om een beeld te geven van hoe dit wordt uitgevoerd, vindt u hieronder de 'groslijst' met de reacties, waarbij op de eerste 5 pagina's de mogelijke terugkoppeling in concept is uitgewerkt.